

PREEK OPENBARING DES HEREN 8 JANUARI 2017
Jesaja 60, 1-6   Efesiërs3   Matteüs 2,1-12
Bart van Emmerik SJ

First: Dutch Version

Second: English Version

Als vreemdeling moet je in ons land een inburgeringscursus volgen om beter te kunnen integreren in de Nederlandse samenleving. In Amsterdam werden pasgeleden moeders van buitenlandse leerlingen uitgenodigd om in de school van hun kind de Nederlandse cultuur te proeven. Een Hollandse juffrouw vroeg aan vrouwen met allerlei huidskleuren, al dan niet gesluierd, welke feesten zij in hun land van herkomst vierden. Toen ze dat allemaal had beluisterd, zei ze: 'In Nederland vierden we binnenkort kerstmis.' De juffrouw zag blijkbaar veel vraagtekens op de gezichten van de andere dames en ze begon uit te leggen wat het kerstfeest dan wel inhield: 'Dan worden er kerstbomen versierd en de Kerstman komt en legt cadeautjes onder de boom.' Geen woord over dat kind in de kribbe dat bezocht wordt door drie wijze vreemdelingen uit het Oosten. Wie moest er eigenlijk ingeburgerd worden? Die vreemdelingen of de juffrouw met haar kerstvisioen van Hollandse knusheid en gezelligheid?

De inburgering van een gelovige in Gods wereld start volgens de Bijbelse visie bij het besef dat we hier op aarde vreemdeling en gast zijn. Dat begint al bij het scheppingsverhaal. Daarin wordt in een oer-vertelling verhaald dat alle leven van God komt. Dat we hier op aarde gasten zijn, schepselen die ons leven en grond onder de voeten te danken hebben aan God, onze Schepper. Dat besef van schepsel te zijn is geen afhankelijkheidsverklaring die ons klein moet laten voelen. Want tegelijk wordt de mens door Gastheer en Schepper God uitgenodigd met Hem mee te werken om van de schepping een echt thuis te maken.

Maar het godsvolk raakt vervreemd van die roeping tot partnerschap met God. Ze gedragen zich zelf als goden, gericht op zichzelf, egoïstisch en lopen de goden van bezit en macht achterna. Ze behoeden elkaar niet meer als broeder of zuster, maar domineren met geweld. Zo raakt Israël weg uit Gods thuisland en komt terecht in Egypte. Egypte is niet zozeer een geografische plek, maar een anti-plek waar een bestaan heerst van vervreemding en angst. Maar Schepper en Gastheer God blijft de verbinding met hen opzoeken en leidt hen uit dat angstland Egypte. De tocht door de woestijn is voor hen een jarenlange inburgeringscursus om terug thuis te komen in de wereld volgens God.

De tien geboden geven richting aan goed burgerschap in de wereld volgens God. Met het dubbel gebod van de liefde als grondwet: 'Ik ben jullie God. Bemint uw God met heel uw hart en heel uw ziel. En de naaste gelijk uzelf.' Eenmaal aangekomen in het beloofde land drukt God hen op het hart: 'Vergeet niet dat jullie vreemdelingen waren en dat Ik, God, jullie uit Egypte heb geleid, draag daarom zorg voor vreemdeling, weduwe en wees onder jullie'. Het is belangrijk dat het godsvolk blijft beseffen dat ze gast zijn in Gods land en altijd een beetje vreemdeling moeten blijven. Moedig, maar niet hoogmoedig of overmoedig.

Als je vanuit die houding leeft, opent je dat voor anderen en word je aantrekkelijk. 'Volkeren komen af op uw licht', zegt Jesaja dan ook in de eerste lezing. Met licht bedoelde Jesaja niet de glitter en de glamour van welvaart, maar een licht van binnenuit, omdat God een mooie en waardevolle manier van leven heeft gegeven. 'Volkeren komen af op uw licht, koningen op de luister van uw dageraad.' Als het volk van God volgens de tien geboden leeft, worden zij aantrekkelijk als lichtende oriëntatiepunten in een donkere wereld van willekeur en geweld. Dan komen 'outsiders' op hen af, omdat ze een aantrekkelijke manier van leven hebben die 'thuis' brengt in plaats van vervreemding en kilte.

Dat gebeurt precies in het Evangelie: De drie wijzen uit den vreemde komen af op dat Licht dat midden in dat godsvolk straalt. Nu zijn het geen geboden als richtingwijzer voor goed burgerschap in Gods wereld. Nee, nu is het een kind in een kribbe. De evangelist Matteüs zal verder in zijn evangelie vertellen hoe dat kind die tien geboden zelf zal belichamen en eruit leven. Met Christus als Licht in hun midden worden zijn volgelingen erdoor aangestoken en worden zelf lichtdragers en oriëntatiepunten voor anderen. Zo is het bij Matteüs, een van die volgelingen, gegaan. Hij was een tollenaar die anderen afperste. De ontmoeting met Christus verandert hem: hij laat zijn destructieve

bestaan achter en geeft zijn talenten aan Christus en wordt zijn medewerker in het verspreiden van Gods goede boodschap. Je zou kunnen zeggen: Matteüs is zelf een van de drie wijzen uit het Oosten geworden. En wij? Zijn wij na de ontmoeting met Christus ook wijze mannen en vrouwen geworden? Heeft die ontmoeting ons gemaakt tot lichtdragers voor anderen die op zoek zijn naar zin en oriëntatie? Kunnen we wegwijzers voor nieuwe zinzoekers zijn? Stel je eens voor dat een vreemdeling aan ons vraagt: 'Waarom staat er in december een boom in jullie huizen? Waarom branden daar lichtjes in?' Zijn wij nog genoeg ingeburgerd in Gods wereld om daarop te antwoorden?

HOMILY – EPIPHANY - 7 JANUARY 2017

Jesaja 60, 1-6

Efesiërs 3

Matteüs 2,1-12

Bart van Emmerik SJ

In the weeks before Christmas, as a part of their integration course, a group of immigrants were invited to the school of their children to learn something about Dutch culture. A young Dutch teacher asked the foreign mothers of diverse skin colours, some of them veiled, to say something about the feasts celebrated in their home countries. After listening to the celebrations in the foreign cultures the teacher told them that in Holland many people would soon celebrate Christmas. Reading the question marks on the immigrants' faces she started to explain: "At Christmas Christmas-trees are brought into the houses and decorated. Santa Claus comes in and puts presents below the tree." Not a word about the reason for the feast: the child in the manger visited by the strangers from the Orient. Who really needed the integration course: The foreign mothers or the Dutch teacher with her Christmas' vision of original Dutch cosiness?

The process of integration in God's world starts with the awareness that everyone is a guest and foreigner on earth. In the book of Genesis this basic vision is expressed in the tales of creation: God is the origin of all that is created. As human beings we are indebted to Him as guests. But at the same time we are invited to be Gods partners in creation. The fact that we are not the host or creator, but guests shouldn't make us feel small, bowing our heads to the ground. On the contrary: Throughout Holy Scripture God is saying that we are precious and invited to embrace the power and beauty of His Creation. So we shouldn't feel low, but lift up our heads, grateful that we are guests in God's world, called to be co-creators.

But the citizens of God's Kingdom get disconnected from this awareness of being guests in God's Land. In the first books of the Bible we read that they get estranged from their original vocation of being God's partners in creating 'Home', God's Kingdom. They behave like gods, self-centred and selfish creatures, dominating each other with violence. They become strangers and slaves in an existence based on domination and fear. They are exiled in Egypt. Egypt is not so much a geographical place, but rather an antipole or antiplace, the opposite of God's Kingdom. But God looks to them and leads them out of this estranged existence. The 40 years journey through the desert towards God's Promised Land is a long and profound integration course for God's People.

The Ten Commandments contain rules for good citizenship in God's Kingdom. The double command to love God and to love our neighbour as we love ourselves is the core of them. Once God's People had arrived in the Promised Land God asks them not to forget that they once were 'outsiders' themselves. He urges them to look after foreigners and vulnerable people. God has cared for them and they should do likewise for others. This basic memory is important to generate empathy for the vulnerable stranger. It is expressed in the Ten Commandments, or put another way the constitution of Gods Kingdom.

God's People will attract people from outside when they live out of these commandments. In the first reading the prophet proclaims: "The glory of the Lord is shining upon you. Nations and kings will come to the light of your dawning day." In other words: When they live according to the Ten Commandments, rules of good citizenship that God has given his people, they become as shining lights in a hard and dark world. Their way of life with God and each other attracts 'outsiders' looking for a better orientation and meaningful existence.

The visit of the wise men in the gospel reflects the same idea of strangers coming to God's People because they have something that is precious. Now it is not a set of commandments but a child. This child is the incarnation of these commandments. Christ makes them real and vivid again. He teaches his disciples how they can live more deeply with the double commandment to love God and each other. With Christ present among them they become radiant as guiding lights. People who do not belong to them come to share in that light. That is what the wise men do: they follow the star. And when they have found that light in Christ, they give Him their precious gifts.

Matthew, the apostle and writer of the gospel, had a similar experience. He used to be a tax collector, taking from people. After a deep encounter with Christ he left his destructive ways offering his talents to help Christ to bring the good news of the gospel. Matthew became one of the wise men himself. What about us? Are we aware of Christ's presence among us? Has the encounter with Christ changed us into wise men and women? Has it changed the way we live with others? Imagine that some foreigners during an integration course ask us: 'Why have you put decorated trees in your house with lights on them?' Are we sufficiently integrated in God's Kingdom to respond properly?